BIOENERGIA

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi
Maa- ja metsätalousvaliokunta, asiantuntijakuuleminen 18.10.2024

Asia: HE 119/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupasta

Kiitämme lausuntopyynnöstä.

Yleiset kommentit

Bioenergia ry pitää tarkoituksenmukaisena käynnistää direktiivin ja hallituksen esityksen mukaisesti jakelijoiden päästökauppa 2027 ja päästöoikeuksien palautukset 2028 alkaen ja ottaa järjestelmä käyttöön tätä silmällä pitäen. On todennäköistä, että järjestelmä on tulossa soveltamisalalle pidempiaikaisena, jolloin mukanaolo alusta alkaen on perusteltua. Kansalliselle poikkeukselle päästöoikeuksien palauttamisesta vuoteen 2031 on asetettu niin paljon hankalia ehtoja, että sen soveltamisesta saattaa olla enemmän haittaa kuin hyötyä.

Suhteessa Suomeen kohdistuviin EU-velvoitteisiin uusien perusskenaarioiden mukaan taakanjakosektorilla on vuoden 2030 tilanteessa tällä hetkellä n. 1,3 - 1,6 MtCO2 päästökuilu, kun keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmassa (2022) kaikkiaan pyrittiin n. 5,6 Mt päästövähennyksiin tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi maankäyttösektorilta on todennäköisesti tulossa taakanjakosektorille alijäämää hoidettavaksi. Taakanjakosektorin sitovan päästövähennysvelvoitteen saavuttaminen kaipaa siten lisätoimia, jotta Suomi pyrkii täyttämään velvoitteensa ja vähentää lainsäädäntöön liittyvä sanktioita.

Bioenergia ry tukee lain suunniteltua soveltamisalaa, jossa keskitytään fossiilisiin nestemäisiin ja kaasumaisiin polttoaineisiin, jättäen ulkopuolelle mm. turve ja mäntyöljy.

Bioenergia ry katsoo, että **soveltamisalan laajentaminen kansallisesti yli direktiivin soveltamisalan on perusteltu, mutta edellyttää hyvityksiä direktiiviin soveltamisalan ulkopuolella oleville toimialoille**. Hyvitysten osalta tulee arviomme mukaan ensisijaisesti tarkastella mahdollisuuksia energiaverojen palautuksiin tai laskuun ja automaattisiin, edellisen vuoden

Bioenergia ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
www.bioenergia.fi

päästöoikeuden toteutuneeseen keskihintaan perustuviin hyvityksiin. Metsäpolttoaineiden hinnat ovat Ukrainan sodan seurauksena viimeisen kahden vuoden aikana kohonneet erittäin korkealle tasolle: metsähakkeen/-murskeen hinta käyttöpaikalla on kohonnut tasolta 23,8 €/MWh Q1/2022 (ei sis. alv) tasolle 35,7 €/MWh Q2/2024 ja jakelijoiden päästökauppa lisää vuodesta 2027 alkaen kustannuspainetta entisestään ilman hyvityksiä. 50 €/tCO2-hinnalla vuoden 2022 metsätyökoneiden lisäkustannus olisi esityksen vaikutusarvion (s. 47) perusteella n. 16,5 miljoonaa euroa, mikä olisi tarkoittanut koko metsätalouden osalta keskimääräisesti n. 0,2 €/m^3.

Yksityiskohtaiset kommentit

Soveltamisala: tarkalleen ottaen kyse ei ole vain fossiilisten polttoaineiden päästökaupasta (vrt. esimerkiksi s. 1), sillä soveltamisalaan kuuluvat myös sellaiset nollapäästöiset ei-fossiiliset polttoaineet, jotka eivät täytä kestävyyslain mukaisia kestävyyskriteerejä. Ilmastonmuutoksen juurisyy on fossiilisten polttoaineiden käyttö, kun taas kestävyyskriteerit ovat määritelty muilla kuin ilmasto- ja päästöperusteilla.

s. 36. Vaikutusarvion mukaan päästökaupan ”kustannusvaikutuksissa on huomioitava, että autokannan sähköistymisnopeudella on merkittävä vaikutus niiden suuruuteen.”. Bioenergia ry toteaa, että sähköistymisnopeuden kasvattamisen lisäksi jakelijoiden päästökaupan aiheuttamia kustannuksia olisi mahdollista laskea uusiutuvien polttoaineiden osuutta lisäämällä.

s. 52. kuvataan verotuksessa esillä olevia mahdollisuuksia hyvittää jakelijoiden päästökaupasta syntyviä kustannuksia. Tekstissä on todettu, että ”Metsätaloudelle vastaava menettely ei energiaverodirektiivin puitteissa ole mahdollinen.” Tulkinta on käsityksemme mukaan virheellinen, ja johtuu energiaverodirektiivin suomenkielisestä käännöksestä. Englannin- ja ruotsinkielisissä versioissa termit ovat ”forestry” ja ”skogsbruk”, jotka viittaavat metsätalouteen. Siten myös metsätalouden tapauksessa hyvitys voitaisiin hoitaa energiaverojen palautuksena.

Lisätiedot:
toimitusjohtaja Harri Laurikka, puh. +358 40 1630 465, harri.laurikka@bioenergia.fi